

Underbilag 1 til bilag 9.

Spørgsmål 31.

Til nærmere belysning af bestemmelsen i lovforslagets § 12, stk. 2, 2. punktum, udbeder udvalget sig en udtalelse om, i hvilket omfang og efter hvilke retningslinier den tilsvarende bestemmelse i den gældende prisaftalelov (§ 8, stk. 3) er praktiseret. Ved besvarelsen bedes givet eksempler på tilfælde, i hvilke det har været rimeligt at anvende bestemmelsen.

Besvarelse:

Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, svarer dettes § 12, 2. stk., 2. punktum, til prisaftalelovens § 8, 3. stk., dog at lovforslagets bestemmelse er begrænset til de tilfælde, hvor omkostninger og avance for den enkelte vare eller ydelse ikke kan bedømmes med rimelig sikkerhed. Det er dermed angivet, at bestemmelsen kun tager sigte på de vanskeligheder, der kan være forbundet med fordelingen af omkostninger og avancer på de forskellige varer i en virksomhed.

Bestemmelsen i prisaftalelovens § 8, 3. stk., har fundet anvendelse, når prisaftaler kun omfatter en del af de deltagende virksomheders omsætning. Endvidere er bestemmelsen anvendt overfor dominerende enkeltvirksomheder, når der foreligger usikkerhed med hensyn til fordelingen af omkostninger mellem de af kontrollen omfattede varer og virksomhedernes øvrige omsætning. Om retningslinierne for priskontrolrådets praksis på dette område henvises til trustkommissionens betænkning 3, bilag 5, afsnit 16.

Ved priskontrolrådets bedømmelse af, hvad der kan anses for en rimelig pris for en vare eller ydelse, skal der efter prisaftalelovens § 8, 2. og 3. stk., tages hensyn til en række forskellige forhold, jfr. trustkommissionens betænkning 3, bilag 5, afsnit 10—18. Virksomhedernes hele økonomiske stilling er kun eet af disse forhold, og det

vil derfor i almindelighed være vanskeligt at afgøre, hvilken vægt der specielt er lagt herpå i de enkelte sager. Som eksempler på tilfælde, hvor bestemmelsen i særlig grad har haft betydning for priskontrolrådets afgørelse, kan dog nævnes følgende:

1. Prisreguleringen for *jern* samt *rør-, sanitets- og centralvarme-engroshandelen* foregår ved, at priskontrolrådet løbende godkender priserne for de enkelte aftalebundne varer, der omfatter mellem halvdelen og to trediedele af branchernes samlede og meget forskelligartede omsætning. Da det ikke er muligt at nå frem til et kalkulationssystem baseret på en „rigtig“ omkostningsfordeling, er der til brug ved fastsættelsen af de enkelte priser truffet aftale med branchen om et kalkulationssystem med forskellige for de enkelte varer skønsmæssigt ansatte bruttoavancer.

I betragtning af, at udkalkuleringen af de enkelte priser således er behæftet med en vis usikkerhed, indkræver priskontrolrådet ved udgangen af hvert år regnskaber fra de betydende grossistfirmaer til konstatering af størrelsen af branchens indtjening. En regnskabsmæssig opdeling af omkostninger og nettofortjeneste mellem aftalebundne varer som helhed og frie varer kan heller ikke foretages. Det er derfor nødvendigt at se på de enkelte virksomheders — og dermed branchens — samlede indtjening og ved efterfølgende prisændringer at tage hensyn hertil i form af en forhøjelse eller nedsættelse af de tidligere aftalte bruttoavancer eller enkelte af disse.

Denne fremgangsmåde virker så meget mere rimelig, som formålet med prisaftalerne i og for sig ikke er at fastlægge en bestemt efter branchens opfattelse rigtig kalkulation for de enkelte af aftalerne omfattede varer, men derimod at sikre en vis samlet indtjening.

2. Et selskab, der fremstiller *aluminiums-*